

Biblioteksplan 2023–2027

Sigtuna
kommun

**” Återbruk & utbildning
när det är som bäst.”**

Invånare, 33 år

**” Glädje! Inspiration
och upptäckarlust.”**

Invånare, 53 år

**” Bibblan är mitt andra hem,
jag kommer hit jämt.”**

Invånare, 38 år

**” Biblioteket är frihet
och rikedom.”**

Invånare, 42 år

**” Bästa
stället!!!”**

Invånare, 10 år

Innehåll

Bra bibliotek genom hela livet	4
Sigtuna kommun och framtidens bibliotek	4
Biblioteken stärker demokratin	7
Barnrättsperspektivet	7
Samhällsutmaningar	9
Barns språkutveckling, läsförmåga och läsförståelse	9
Ensamhet och utanförskap	9
Digitalisering	10
Kriser i samhället	10
Informationslandskapets förändring	13
Fokusområden och åtaganden.....	14
Läsfrämjande och bildning	14
Delaktighet och inkludering.....	15
Informations- och kunskapsförmedling i ett föränderligt samhälle	16
Genomförande och organisation	17
Ansvarsfördelning mellan skolbibliotek och folkbibliotek.....	17
Lagar, styrdokument och strategier	19

Dokumentnamn Biblioteksplan 2023-2027 för Sigtuna kommun

Dokumenttyp Plan

Fastställd/upprättad 2023-02-02

Diarienummer KS/2022:235

Giltig till 2027-12-31

Dokumentansvarig/processägare Bibliotekschef

Beslutsinstans Kommunfullmäktige

Dokumentet gäller för Kultur- och fritidsförvaltningen, Barn- och ungdomsförvaltningen, Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Tidigare revidering, datum och diarienummer

2018-08-23, KFN/2016:50. 2012-04-30 KFN/2012:40

Grafisk form Matador kommunikation 2023

Bra bibliotek genom hela livet

ENLIGT BIBLIOTEKSLAGEN (SFS 2013:801) § 17 ska kommuner och landsting anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Biblioteken ska enligt bibliotekslagen verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska också främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

Bibliotekslagen ger oss de prioriterade målgrupperna för biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet: personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, och för folkbibliotek även barn och unga.

Skollagen säger att alla elever oavsett skolform ska ha tillgång till skolbibliotek.

Denna biblioteksplan anger en inriktning för utveckling av biblioteken i Sigtuna kommun under 2023–2027. Planen omfattar de bibliotek kommunen ansvarar för, det vill säga

folkbiblioteket och skolbiblioteken på grundskolenivå och gymnasienivå.

”En bra kommun genom hela livet” är en del av Sigtuna kommuns vision 2030. Likaså ska bra biblioteksverksamhet finnas för kommuninvånarna genom hela livet, från barndom till ålderdom.

Sigtuna kommun och framtidens bibliotek

Sigtuna kommun har drygt 50 000 invånare och växer stadigt. Andelen äldre är inte stor i nuläget, men förväntas öka framöver. I kommunen är 36,2 % utlandsfödda 2021 (SCB). För gruppen 18-64 år är 45,6% utrikesfödda. Sigtuna kommun är finskt förvaltningsområde och folkbiblioteket är sedan 2021 romsk läsambassad.

Kommunens värdegrund är invånaren först, kvalitet i fokus och allas lika värde. Det kommunala projektet Samhällsbyggnadslyftet prioriteras högt: ”Att minska den socioekonomiska polariseringen och skillnaderna i livsvillkor är en av kommunens största utmaningar. Sigtuna kommun har under senare år initierat ett omfattande arbete inom flera sektorer för att minska socioekonomiska skillnader och öka den sociala hållbarheten.”¹

Barn- och ungdomsförvaltningen i Sigtuna kommun har sedan 2018 haft skolbibliotek som ett prioriterat utvecklingsområde med utgångspunkt i Skollagen och *Framtidens skolbibliotek – en utvecklingsplan för skolbiblioteken i Sigtuna kommun* (2019). Samtliga kommunala grundskolor har ett skolbibliotek som drivs av antingen en skolbibliotekarie eller en skolbiblioteksansvarig lärare. Rektorer får med utgångspunkt

” Jag älskar hur biblioteket ger mig möjligheten att läsa & lära mig vad jag vill och hur mkt jag vill.”

Invånare, 29 år

¹ Samhällsbyggnadslyftet. www.sigtuna.se.

i det systematiska kvalitetsarbetet stöd av en utvecklingsledare för skolbibliotek, som även leder kommunens skolbiblioteks-nätverk samt övriga centrala insatser. Huvudmannen tillhandahåller skolbiblioteksresurser i form av ett cirkulationsbibliotek, ett mångspråksbibliotek samt gemensamma digitala tjänster. Stort fokus läggs på att hitta synergier med huvudmannens övriga prioriterade utvecklingsområden i syfte att öka likvärdigheten och bättre möta alla elevers behov.

Gymnasieverksamheten med kommunal huvudman har bemannat skolbibliotek.

Folkbiblioteksverksamheten verkar på fyra platser i kommunen: Märsta, Sigtuna, Rosersberg och Valsta. Märsta är

huvudbibliotek och i Sigtuna erbjuds Meröppet utöver bemanade timmar. Biblioteket i Rosersberg är samlokaliserat med Svenska kyrkan. Biblioteksverksamheten i Valsta är fokuserad på aktiviteter för barn och insatser för integration. Sedan 2008 samarbetar folkbiblioteket med Sigtunastiftelsens bibliotek kring bestånd och biblioteksservice.

2020 gjordes det en utredning om kommunens folkbibliotek kallad *Framtidens bibliotek i Sigtuna kommun*. I den gavs fyra förslag på utvecklingsområden: fortsatt att jobba aktivt med de läsfrämjande insatser som görs för barn, utveckla programverksamhet för unga och vuxna, satsa mer på kompetensutveckling och gemensamma

planeringsprocesser samt underhålla och utveckla samarbeten i lokalsamhället.

I Sigtuna kommun har Barn- och ungdomsnämnden tagit beslut att använda statsbidrag och medel från förvaltningen till att starta upp vad som kallas för förskolebibliotek på alla kommunens förskolor. Varje förskola har ansvariga läsombud som tillsammans med projektledaren, rektor och pedagogistor (på förskolan) driver och utvecklar arbetet med böcker och läsning lokalt. Syftet är att tidigt erbjuda barnen litteratur som en del av undervisningen och att främja läskulturen på förskolorna som en del i det språkutvecklande arbetet. Projektet är en viktig satsning på barn och läsning, men i och med att arbetet inte faller under reguljär biblioteksverksamhet omfattas förskolebiblioteken inte av denna biblioteksplan

Biblioteken stärker demokratin

Målet med all biblioteksverksamhet är i förlängningen att erbjuda medborgarna verktyg för en välfungerande demokrati. Allting som biblioteken arbetar med har följaktligen demokratin som grund och det är således eftersträvanvärt att de förblir trygga och välkomnande platser.

”Biblioteken öppnar vägar till litteraturen, tar bort hinder för läsning och stärker läsaridentiteten. Läsning och litteratur kan vara verktyg för välbefinnande och kreativt skapande men

” **En plats för bildning och fördjupning. En plats för drömmar, fantasier och äventyr. En plats för hänryckning och humor. En plats för djup respekt för alla tankar och tänkare som föregått en.”**

Invånare, 46 år

” **Det är [...] en trygghet med bibliotek, att de finns där öppna för alla. Alltid när man kommer till en ny ort/stad så finns en trygghet att gå till biblioteket och det är en plats där jag lärt känna nya människor. Biblioteken är jätteviktiga för mig!”**

Invånare, 56 år

är också en självklar väg till kunskapsinhämtning och bildning. Litteraturen har också ett konstnärligt värde som biblioteken förmedlar. Genom sina samlingar och genom programverksamhet, kreativa verkstäder samt uppsökande verksamhet är biblioteken viktiga möjliggörare av bildning. Skrivande, berättande och eget skapande ger var och en en möjlighet att göra sin röst hörd, vilket stärker yttrandefriheten och demokratin.”²

Att vara ett rum som är öppet för allmänheten och som inte kräver att besökaren köper något är i dagens samhälle unikt, ett värde som vi bör se utifrån den enskildes perspektiv. Här kan man träffa andra människor och dela sina tankar och sin oro. Här kan man bara vara, strosa omkring eller sitta en stund. Här är man välkommen precis som man är.

Barnrättsperspektivet

FN:s konvention om barnets rättigheter är sedan några år svensk lag. Konventionen säger bland annat att alla barn har rätt till utbildning och en meningsfull fritid. En inkorporering av barnkonventionen ska bidra till att synliggöra barnets rättigheter och skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i verksamheterna. Barn och unga är en prioriterad grupp för folkbibliotek och skolbibliotekens största målgrupp. Barnrättsperspektivet ska därför genomsyra all verksamhet.

² Regional biblioteksplan 2020–2023. Region Stockholm

BOKKIOSK

telia

RIKSTELE...

telia

Informational text on the inside of the door, including a map and a notice.

Samhällsutmaningar

Barns språkutveckling, läsförmåga och läsförståelse

Barns språkutveckling börjar tidigt. Redan under de tre första levnadsåren läggs en grund för språkförmågan. Barn som tidigt möter sagoberättande, högläsning och böcker får ett rikare språk och är bättre rustade för livet. Skillnaden i ordförråd för ett barn som blivit högläst för eller inte skiljer sig stort. Här har vårdnadshavare och andra vuxna runt barnen en avgörande roll som läsande förebilder och läsfrämjare.

Under delar av 2000-talets första och andra årtionde visade de stora undersökningarna PISA och PIRLS att andelen avancerade läsare hade minskat och svaga läsare ökat i Sverige. Svenska elever presterade sämre än genomsnittet i PISA vad gäller förmågan att tolka vad man läst. Sedan dess har många läsfrämjande åtgärder satts in och PISA 2018 visade att eleverna i Sverige var tillbaka på liknande plats i läsförståelse som innan resultaten började sjunka. De läsfrämjande åtgärderna var alltså avgörande för att utveckla och upprätthålla elevernas färdigheter.

Men stora läsklyftor finns fortfarande i samhället. I regeringens skrivelse *Barns och ungas läsning* (2021) konstateras utifrån alla stora läsundersökningar att det finns ett samband mellan hur bra eleverna läser och deras familjers socioekonomiska status. Skrivelsen lyfter även fram klyftorna mellan pojkars och flickors läsning. Flickor visar bättre resultat än pojkar i alla undersökningar. Idag är det också mycket annat som konkurrerar om barns fritid. Statens medieråds rapport *Ungar och medier* (2021) visar att barn och unga nu lägger allt

mindre tid på att läsa böcker och tidningar, samtidigt som många unga själva anser att de borde läsa mer.

Ensamhet och utanförskap

Utanförskap är en stor utmaning för samhället i stort. Det finns många sorters utanförskap och alla påverkar förmågan och viljan att ta del av det demokratiska samhället.

Som redan uppmärksammats är Sigtuna kommun segregerad. Enligt Sigtuna kommuns Mål och budget 2022 finns det i dagsläget tydliga sociala och ekonomiska skillnader mellan olika bostadsområden och grupper. Skillnaderna är fördelade geografiskt så att de ekonomiskt, socialt och utbildningsmässigt resursstarka invånarna är koncentrerade till vissa bostadsområden, medan de minst resursstarka invånarna är koncentrerade till andra. I den socioekonomiskt svagare delen är medianinkomsten knappt hälften så hög och ohälsotalen mer än dubbelt så höga som i den starkare.

Vi har under de senaste tio åren upplevt flera migrationsvågor till Sverige. Människor som kommer till Sverige riskerar att hamna i utanförskap om de inte får ingångar till det svenska samhället. Utan det svenska språket minskas chanserna till

” En plats med böcker.
Och böcker är en
möjlighet att fly från nuet.
En väg ut ur kaos.”

Invånare, 15 år

sysselsättning i form av arbete eller vidare studier. Ofta är även den digitala kompetensen låg i gruppen utlandsfödda.

Personer med funktionsnedsättningar av olika slag riskerar ensamhet och utanförskap, mycket beroende på att det inte finns stöd som matchar behoven. Som funktionsnedsatt har man ofta begränsade livsval och som vuxen ofta en svår ekonomisk situation. Hos den här gruppen kan samhällets begränsningar dessutom skapa psykisk ohälsa. Svårigheterna kan förstärkas när de sammanfaller med andra utmaningar, som exempelvis annat modersmål än svenska, att bo i ett utanförskapsområde eller att inte ha avslutad skolgång. Personer med funktionsnedsättningar riskerar också ofta digitalt utanförskap.

Digitalisering

Digitaliseringen påverkar förväntningarna på bibliotekets teknik, utbud och kompetens. Vi har en grupp som vill kunna låna e-medier, kunna läsa det senaste och få hjälp med appar och program. Samtidigt har vi en stor grupp som inte hänger med när samhällsservicen ställs om. De kanske saknar smartphone eller mobiltelefon överhuvudtaget. De har ingen dator eller wifi hemma och känner sig därför osäkra på hur man använder digitala hjälpmedel. Det är en stor utmaning för biblioteket att finnas för båda dessa grupper. Den som är digitalt kompetent vill kunna använda digitala sätt att kommunicera med biblioteket, samtidigt som många andra behöver kunna kontakta och använda biblioteket utan att behöva använda digitala tjänster.

Inom folkbiblioteksverksamheten har digital samhällsservice tagit allt större plats på grund av förväntningar från andra myndigheter, verksamheter och aktörer. Konsekvensen är att folkbibliotekets läsfrämjande uppdrag i praktiken

” En lugn plats där jag kan hitta inspiration om allt mellan himmel och jord, från när och fjärran.”

Invånare, 52 år

” Biblioteket är en oas, där jag sjunker ner i böckernas värld, som breddar tillvaron och kastar trångsynthet överbord.”

Invånare, 81 år

hamnat i skymundan. Förtydligande från *Strategi för ett starkt biblioteksväsende 2022-2025*: ”I folkbibliotekens uppdrag ingår att verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet. Att biblioteken såtillvida bidrar till allmänhetens digitala kompetens är angeläget. Därför är det också viktigt att förutsättningarna för denna och andra delar av folkbibliotekens kärnverksamhet värnas och inte trängs undan genom andra typer av förväntningar på biblioteken i form av t.ex. offentlig service.”

Digitalisering av bibliotekets tjänster medför nya sätt att tillhandahålla medier till bibliotekets användare, vilket är positivt. Fler kan låna och läsa och dessutom hemifrån alla tider på dygnet. Befintliga strukturer och ekonomiska modeller gör dock att folkbiblioteket inte kan erbjuda e-medier i linje med önskemålen från användarna. Det handlar om förlagens ställningstagande till biblioteken i jämförelse med de kommersiella streamingtjänsterna och kanske även att det inte (ännu) finns någon biblioteksersättning för e-medier på samma sätt som för böcker. Situationen vi befinner oss i nu är föremål för diskussioner på flera nivåer. Är det en nationell eller regional fråga eller fortsättningsvis kommunal? Kan man samverka?

Kriser i samhället

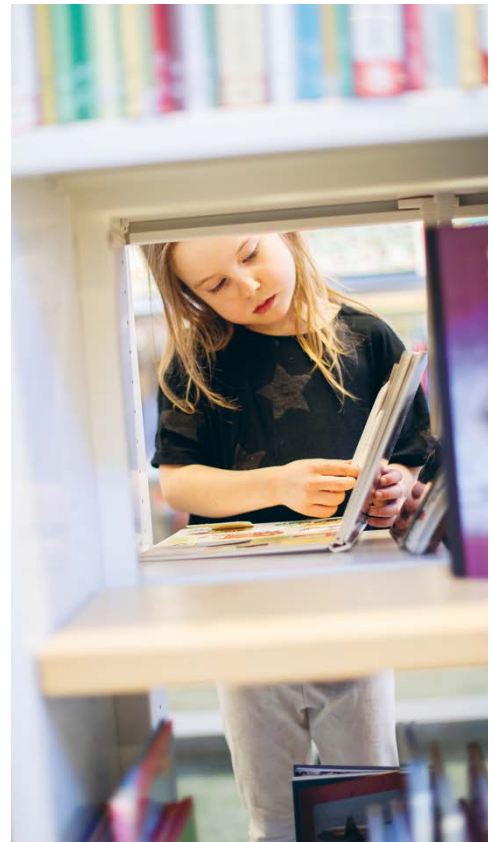
Omvärlden förändras snabbt och stora globala händelser påverkar oss på nationell och kommunal nivå. Kommunen har krisplaner för alla förvaltningar men bibliotekens uppdrag och ställning i samhället gör denna fråga mer komplex.

Bibliotekens verksamhet påverkades i stor mån av de olika åtgärder man satte in mot Covid 19-pandemin. Folkbiblioteket

” Jag är så väldigt tacksam
för att biblioteket finns
här. En mötesplats för många.”

Invånare, 56 år

är inte rustat att hantera andra myndigheters, verksamheters och aktörers arbete. Pandemin öppnade dock upp för en diskussion kring biblioteket som samhällsviktig instans. Att erbjuda människor möjligheten att söka information och ta till sig nyheter under skeenden såsom dessa är av stor vikt. Frågan är på vilket sätt bibliotekets roll förändras i händelse av en krissituation.

Vi kan troligen förvänta oss fler händelser framöver, liknande dem vi nu genomlever med en utdragen pandemi och krig nära oss. En utmaning som kan spela en allt större roll i framtiden är klimat- och miljöförändringar. Långvarig torka, översvämningar och andra miljörelaterade katastrofer bidrar till konflikter om resurser och människor på flykt. Omvärldsbevakning blir därför allt viktigare.

Informationslandskapets förändring

Informationslandskapet har förändrats oerhört mycket de senaste decennierna. Tillgängligheten till nya kommunikationstekniker och plattformar har inneburit ökad möjlighet att ta del av och sprida kunskap och idéer. Samtidigt ökar möjligheterna att sprida desinformation. Vi mottar ett överflöd av

” Utan talböcker vore min vardag mycket tråkigare!”

Invånare, 87 år

information varje dag från olika kanaler och utan tillgång till källkritiska verktyg kan det vara svårt att sortera och avgöra vad som är trovärdigt.

Covid 19-pandemin var ett exempel på hur lätt det är att sprida felaktig information och desinformation för att påverka människors attityder, ställningstaganden och handlande. Det politiska läget i världen gör att vi nu ser ökade risker för påverkanskampanjer och cyberattacker.

Kriser och otrygghet leder till allt mer polariserande attityder i samhället. För olika frågor ska det finnas svar som är ”sanna” eller ”falska”. En sådan utveckling främjar inte ett demokratiskt samtal. Tvärtom omöjliggör det ett sådant. Dessutom förstärker både utanförskap och ojämlik tillgång till information och litteratur polariseringen.

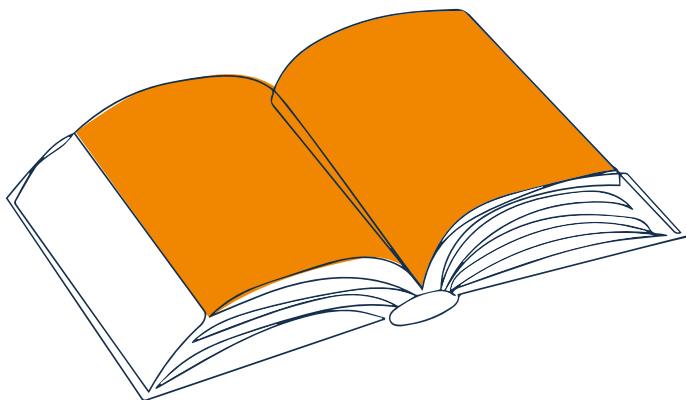

Fokusområden och åtaganden

TRE FOKUSOMRÅDEN har formulerats utifrån dessa samhällsutmaningar: läsfrämjande och bildning, delaktighet och inkludering samt informations- och kunskapsförmedling i ett föränderligt samhälle. Områdena kan ibland gå in i varandra.

Läsfrämjande och bildning

Det läsfrämjande arbetet behöver ta tillbaka sin plats som bibliotekets främsta verksamhet. Det behöver prioriteras medvetet och utvecklas. Genom att arbeta läsfrämjande kan biblioteken stärka kommuninvånarnas och andra användares identiteter och samtidigt ge dem andra perspektiv på livet och samhället. Läsning öppnar dörrar och skapar gemenskap. Kultur av olika slag motverkar ohälsa. Att arbeta aktivt med skrivande och berättande är att stärka språkutveckling och läsförmåga. Ett livslångt läsande och lärande skapar ett rikt liv och bildning hjälper människor att tillsammans med andra skapa ett klokare samhälle.

Statens kulturråd definierar läsfrämjande i *Främja läsning20: Handlingsprogram för läsfrämjande* (2019).

Med läsfrämjande menas:

1. Ta bort hinder för läsning och öppna vägar till litteratur
2. Bidra till att människor kan utveckla alla sina språk
3. Stärka läsarens självförtroende och läsidentitet
4. Öka tillgången till en mångfald av litteratur på olika språk och i olika format för läsare i alla åldrar
5. Ge fler möjlighet till en konstnärlig upplevelse genom litteratur

Under planperioden ska:

Folkbiblioteket

- Utveckla och förnya strategier för det läsfrämjande arbetet
- Stärka föräldrar i den viktiga roll de har i sina barns läs- och språkutveckling
- Bidra till att stärka barns språk och stödja revitalisering av de nationella minoritetsspråken (finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska)
- Arbeta aktivt för att erbjuda litteratur och läsning till dem som inte själva kan ta sig till biblioteket
- Öppna upp ingångar till bildning och livslångt lärande för fler

Skolbiblioteken i grundskola

- Ha hög tilltro att alla elever kan och vill läsa och att varje elev bereds möjlighet att äga sitt eget läsande

Skolbiblioteken i grundskola och gymnasieskola

- Främja skolors läskultur och stärka alla elevers läsutveckling och språkförmåga
- Vara en del av undervisningen och tillhandahålla en variation av skönlitteratur, sakprosa och digitala medier

Kopplingar till Agenda 2030³**Delaktighet och inkludering**

Segregation vidgar klyftorna i samhället. Genom att arbeta med egenmakt och att stärka utsatta grupper kan vi stötta lokalsamhället och hjälpa kommuninvånarna att bli mer delaktiga i det demokratiska samhället. Genom att utgå från ”invånaren först” kan vi arbeta för en kommun där invånarnas behov ses och bekräftas. En medskapande verksamhet är särskilt viktig för de prioriterade målgrupperna. Genom att aktivt söka upp de invånare som inte kommer till biblioteket av olika skäl, kan vi inkludera fler att ta del av vår verksamhet. Att arbeta med inkludering handlar också om att arbeta mot diskriminering och rasism. Genom att arbeta för ökad förståelse och anpassning av vår verksamhet för människor med olika slags funktionsnedsättningar kan vi hjälpa dem att delta i samhällslivet. Ungdomar är en målgrupp som behöver särskilda insatser i kommunens biblioteksverksamhet.

Under planperioden ska:*Folkbiblioteket*

- Vidareutveckla arbetet med att göra biblioteket och dess aktiviteter tillgängliga och angelägna för unga, personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska

- Arbeta aktivt för att nå dem som ännu inte upptäckt vad biblioteket kan erbjuda
- Stärka den medskapande aspekten i verksamhetsutveckling för olika målgrupper
- Underlätta för användarna att kontakta och ha en dialog med biblioteket

Skolbiblioteken i grundskola

- Betrakta samtliga språk som en resurs och en elev ska ha möjlighet att läsa på alla språk hen kan

Skolbiblioteken i grundskola och gymnasieskola

- Involvera alla elever i sitt eget läsande ”genom att ta tillvara på deras nyfikenhet, intressen, förmågor och frågor”⁴
- Verka för att skolbiblioteket ska vara en inkluderande och kompensatorisk lärmiljö där elevers olika förutsättningar och behov beaktas

Kopplingar till Agenda 2030

³ Agenda 2030 är en internationell handlingsplan med mål för omställning till ett hållbart samhälle för människorna, planeten och välbefinnandet.

⁴ Pedagogisk plattform för Sigtuna kommuns förskolor och skolor (2022)

Informations- och kunskapsförmedling i ett föränderligt samhälle

Biblioteket ska vara en mötesplats för olika idéer och åsikter och en plats som erbjuder många perspektiv. Biblioteket ska förmedla både information och kunskap med ansvar för att främja det demokratiska samtalet. Här ingår att problematisera, ställa frågor och ge sammanhang. Källkritik, källtillit och MIK (medie- och informationskunnighet) är särskilt viktiga i sammanhanget. Vad gäller just digital kompetens (d.v.s. för att öka kunskapen om IT för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet) är det en prioritering. Jämlig tillgång till litteratur och information är en viktig fråga för att minska segregationen i kommunen. Eftersom omvärlden förändras snabbt behöver verksamheterna arbeta proaktivt för att bättre hantera nya förutsättningar och samtidigt värna sina kärnupdrag.

” Som pensionär är biblioteket en oas för läsoplevelser.”

Invånare, 56 år

Under planperioden ska:

Folkbiblioteket

- Arbeta för att ge kommuninvånarna en jämlig tillgång till information och litteratur
- Samverka inom kommunen för invånarnas bästa vid IT- och informationsförmedling
- Lägga särskild vikt vid källkritiska aspekter i informations- och kunskapsförmedling, i synnerhet i arbetet för att öka den digitala kompetensen hos användarna

Skolbiblioteken i grundskola

- Uppmuntra till ”kreativitet, mod att våga prova det oprövade och lära sig av och med varandra”⁵

Skolbiblioteken i grundskola och gymnasieskola

- Verka för att fostra barn och unga till informerade och ansvarstagande medborgare i ett demokratiskt samhälle
- Verka för att alla elever ska tillägna sig ett källkritiskt förhållningsätt för att kunna söka, granska och värdera information

Kopplingar till Agenda 2030

⁵Pedagogisk plattform för Sigtuna kommuns förskolor och skolor (2022)

Genomförande och organisation

ARBETET HAR letts av bibliotekschefen för folkbiblioteket. Inför uppdraget tillsattes en styrgrupp med Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott. Workshops och dialoger genomfördes med folkbibliotekets användare och besökare, biblioteksmedarbetare, representanter från olika förvaltningar med mera. Besökare och användare har fått svara på frågan ”Vad betyder biblioteket för dig?” på lappar uppsatta på skärmar i bibliotekslokalerna eller digitalt via formulär på sociala medier. Ett urval svar (ibland som delar av svar) finns med som citat i biblioteksplanen. En workshop för ungdomar i åldrarna 12-19 år genomfördes i ett projekt för verksamhetsutveckling och resultatet har beaktats i denna plan. I arbetet med biblioteksplanen har hänsyn tagits till kommunens nya handlingsplan om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Ansvarsfördelning mellan skolbibliotek och folkbibliotek

Folkbibliotek och skolbibliotek är skilda verksamheter kopplat till styrdokument, uppdrag och målgrupp. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för folkbiblioteket, Barn- och ungdomsnämnden för skolbibliotek i grundskola och Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för skolbibliotek i gymnasieskola. För bland annat den kommunala vuxenutbildningen finns inget lagstadgat krav på skolbibliotek, men *Strategi för ett starkt biblioteksväsende 2022-2025* klargör att det i läroplanen för vuxenutbildningen framgår att det är vuxenutbildningens ansvar att eleverna kan använda bibliotek och deras resurser.

Respektive nämnd ansvarar för att deras biblioteksverksamheter bedrivs i enlighet med bibliotekslagen och skollagen och för att ta utgångspunkt i biblioteksplanen i sina verksamhets- och arbetsplaner. Dessa ska följas upp i kommunens uppföljningssystem.

	Folkbibliotek	Skolbibliotek
Lagrum	Bibliotekslagen	Bibliotekslagen Skollagen
Politisk nämnd	Kultur- och fritidsnämnden	Barn- och ungdomsnämnden Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Förvaltning	Kultur- och fritidsförvaltningen	Barn- och ungdomsförvaltningen Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen
Ansvarig chef	Bibliotekschef	Rektor
Styrdokument	Sigtuna kommuns biblioteksplan	Lgr 22 Framtidens skolbibliotek Lgy 11
Uppdrag i korthet	Läsfrämjande för alla, verka för ett öppet och demokratiskt samhälle, prioriterade målgrupper är barn och unga, personer med annat modersmål än svenska, nationella minoriteter och personer med funktionsnedsättning	En pedagogiskt integrerad resurs för att främja måluppfyllelse och läsmotivation och som är till för alla skolans elever i förskoleklass, grundskola, fritidshem och gymnasieskola samt skolans pedagoger
Bestånd	Ett brett utbud anpassat för alla kommunens invånare	Anpassat efter skolans undervisning och elevernas behov
Lokal/målgrupp	Öppet för alla invånare	På skolan för eleverna

Lagar, styrdokument och strategier

Bibliotekslag (2013:801)

Skollag (2010:800)

Framtidens skolbibliotek – en utvecklingsplan för skolbiblioteken i Sigtuna kommun (2019). Sigtuna kommun

Pedagogisk plattform för Sigtuna kommuns förskolor och skolor (2022). Sigtuna kommun

Handlingsplan om nationella minoriteter och minoritetsspråk 2022-2026. Sigtuna kommun

Regional biblioteksplan 2020–2023. Region Stockholm

Strategi för ett starkt biblioteksväsende 2022–2025. Kulturdepartementet

Främja läsning: Handlingsprogram för läsfrämjande (2019). Kulturrådet

FN:s konvention om barnets rättigheter

Agenda 2030

